

DARUJ KRI ZA ŽIVLJENJE

SPOŠTOVANI!

Naša kri je nenadomestljivo zdravilo in najdragocenejše, kar lahko podarimo!

Za potrebe zdravstva in zadostno preskrbo s krvjo potrebujemo kar 400 krvodajalk in krvodajalcev na dan in kar 105.000 na leto.

Ali povedano drugače: to pomeni, da lahko za reševanje zapleta pri porodu porabijo 5 litrov krvi, ki jo zagotovi 10 krvodajalcev, za zdravljenje opeklin je potrebno več kot 10 litrov krvi, za operacijo presaditve jeter 10 litrov, operacijo srca 3 litre krvi, za nekatere ponesrečence pa se porabi celo 15 litrov krvi, za kar potrebujemo 20 do 30 krvodajalcev.

Že ti podatki povedo, kako pomembno je darovanje krvi za zdravljenje in reševanje življenj in koliko posameznikov se mora odločiti za to solidarnostno dejanje.

Včasih so potrebne izredne krvodajalske akcije, ker odvzeta kri ne traja večno. Naš cilj je ravno pravšnja zaloga, kajti nesmotrno je zavreči neuporabljeno kri.

To je pravi razlog, da se ob povečani porabi pojavi pomanjkanje nekaterih krvnih skupin.

Ni razloga za preplah, kakor menijo množična občila, temveč za intenzivnejšo akcijo.

V Sloveniji je krvodajalstvo preraslo v pravo solidarnostno gibanje, ki temelji na največjih in najpomembnejših vrednotah.

Rdeči križ Slovenije vabi vse, da se nam pridružite v veliki družini krvodajalcev. Prav ta trenutek nas nekdo potrebuje. Pri iskanju odgovorov na vprašanja, povezana s krvodajalstvom, vam bo v pomoč tale zloženka. Pripravili smo jo skupaj s strokovnjaki Zavoda za transfuzijsko medicino Republike Slovenije. Ob prispelem osebnem povabilu, telefonskem klicu ali oglasu Rdečega križa Slovenije o krvodajalski akciji bo tako vaša odločitev ZA lažja. Hvala!

Rdeči križ Slovenije

KORISTNE INFORMACIJE ZA PRIHODNJE KRVODAJALCE

Kri je tekoče tkivo, ki opravlja v telesu pomembne naloge, zato je nepogrešljiva pri zdravljenju bolnikov. Oskrbo s krvjo zagotavljajo krvodajalci.

Krvodajalec ste lahko, če ste zdravi, stari od 18 do 65 let in tehtate najmanj 50 kilogramov. Ženske lahko dajo kri vsake štiri mesece, moški vsake tri.

Transfuzija krvi je varen način zdravljenja, saj je odvzeta kri testirana na povzročitelje zlatenice, aidsa in sifilis z namenom, da preprečimo možno okužbo bolnika z okuženo krvjo dajalca.

Krvodajalci pa tudi sami pripomorete k varni transfuziji z zdravim načinom življenja in odkritimi odgovori v vprašalniku pred samim odvzemom krvi.

Če resničnih podatkov nočete ali ne morete dati, lahko v vsaki fazi postopka odvzema krvi odstopite od dajanja krvi. Za vse vaše posredovane in pridobljene podatke je zaupnost zajamčena.

NASVETI PRED ODVZEMOM KRVI

Počutiti se morate zdrave! Pred odvzemom lahko pojedete lahek nemasten obrok, na primer kruh z marmelado, popijete čaj, sok ali kavo.

POSTOPEK PRED ODVZEMOM KRVI

Najprej se oglasite v sprejemni pisarni, kjer poveste svoje osebne podatke in prejmete krvodajalčev list. Sledi laboratorij, kjer iz kapljice krvi, ki vam jo vzamejo iz prsta, določijo orientacijsko krvno skupino in količino hemoglobina. Čaka vas še izpolnjevanje vprašalnika, v katerem boste natančno opredelili svoje zdravstveno stanje in način življenja.

Za pravilno in natančno izpolnjevanje vprašalnika vam je na voljo informacijsko gradivo. Vedno vam je na voljo tudi zdravstveno osebje.

S pisno privolitvijo na koncu vprašalnika izjavljate, da so zapisani podatki točni, da ste bili seznanjeni z vsemi informacijami za zagotavljanje varne krvi in da soglašate z nadaljnjim postopkom odvzema krvi.

Na podlagi laboratorijskih izvidov, vsebine odgovorov v vprašalniku in zdravniškega pregleda vam svetujejo ali odsvetujejo odvzem krvi.

Odvzem krvi odsvetujejo, ko bi z odvzemom krvi lahko škodili krvodajalcu ali bi se lahko pri prejemniku krvi pojavili neželeni škodljivi učinki.

KAKO POTEKA ODVZEM KRVI?

V prostoru za odvzem krvi ležete v udoben stol. Medicinska sestra vam skrbno očisti predel na koži, kjer vas zbode z iglo. Lahko rečemo, da odvzem ni toliko neprijeten, da ne bi vsako leto na svetu dalo krvi okoli 80 milijonov ljudi.

Kri se zbira v zaprt sistem plastičnih vrečk, ki pozneje omogočajo predelavo. Ves material, ki se uporablja pri odvzemu, je sterilen in za enkratno uporabo, zato se dajalec krvi pri odvzemu ne more okužiti.

Krvodajalcu se navadno odvzame 450 ml krvi, kar je največ 13 odstotkov celotnega volumna krvi. Ta količina je v skladu s svetovnimi standardi in ne ogroža krvodajalčevega zdravja oz. njegovega počutja; omogoča pa nadaljnjo predelavo krvi na komponente tako, da lahko en krvodajalec pomaga več bolnikom hkrati.

Sam odvzem traja približno 5 do 10 minut ob stalni navzočnosti in nadzoru medicinske sestre.

NASVETI PO ODVZEMU KRVI

Mesto vboda vam tesno povijejo, da preprečijo podkožno krvavitev. Povoj na roki obdržite vsaj dve uri.

Po odvzemu vam v jedilnici postrežemo s prigrizkom in z osvežilnimi pijačami.

Priporočamo vam, da čez dan zaužijete čim več tekočine. Odvzeta kri je le del zaloge krvi, ki jo imajo zdravi ljudje, in večina ljudi se dobro in hitro prilagodi na trenutno zmanjšanje volumna krvi.

Izjemoma se lahko kdo od krvodajalcev ob odvzemu krvi ali po njem počuti slabo. Vse slabosti so samo kratkotrajne in ne vplivajo na krvodajalčevo zdravstveno stanje. Pomemben je le individualni čas prilagoditve na odvzem krvi.

koncentrirani
eritrociti

koncentrirani
trombociti

plazma (frakcionaža,
faktor VIII, faktor IX,
albumin, gamaglobulin

Ilzdal: Rdeči križ Slovenije, 2004

Besedilo: Ljubiša Lukič, dr. med., Natalija Lampreht,
Strokovna služba RKS

Jezikovni pregled: Vlasta Kunej

Oblikovanje: Studio Kvadrat

Tisk: Littera picta

Naklada: 10000 izvodov